

Raksi puhetta Äänioikeudesta

pitänyt

D. R. af Ursin

Oulusja
Reino Drockilan kustannuksella.

Raksi puhetta Äänioikeudesta

pitänyt

N. R. af Ursin

Oulusja
Reino Drockilan kustannuksella.

Suomen työväenpuolueen perustamisen
muistoksi 20. 7. 1905 toimitettu julkaisu.

Oulusja, Kalevan Uudesja Kirjapainosja 1905.

Sensuurin hyväksymä Oulusja 25.7. 1905.

Eteenpäin.

(Puhe pidetty Turussa 1/505.)

Mahtawa wirtaus käypi läpi aikakauden, se on kuin jättiläiskotkan siipien suhina ilmassa: — kansat kokonaisuudessaan pyrkivät omaa kohtaloansa itse ohjaamaan. Ranskan suurissa wallankumouksissa keksittiin se teppiwä keino, jolla kansat owat ryhtyneet ottamaan kohtalonsa omiin käsiinsä ja siten wähitellen syrjäyttäneet kaikki suuret ja pienet fortajansa.

Pleinen, suoranaisten ja yhtäläinen äänioikeus on melkein kaikissa siwistysmaissa pääsnyt valtaan, jos kohta vielä muutamia jälkiä wanhasta orjuuden tilasta onkin jäljellä. Ranskassa, Sweittisissä, Ameriikassa, Saksassa, Espanjassa, Tanskassa, Norjassa wallitsee tämä yleinen äänioikeus; Italiassa, Belgiassa, Englannissa, Serbiassa, vieläpä Hollannissa, Ruotsissa ja Itäwallassa on se nähtävästi toteutumaisillaan. Mutta Unkarilaiset ja Suomalaiset, ainoat suomensukuiset kansat Euroopassa — ne owat vielä suuresti tafapajulla.

Häpeän puna nousee suomalaisen kaswoille, kun — puhumattakaan aatelis- ja pappisäädyistä — ajattelee, että Suomen kaupungeissa w. 1900 kirkonkirjojen mukaan oli 326,709 henkilöä, mutta että näistä ainoastaan 23,469:llä eli 7,2 %:lla oli äänestys-oikeus porwarisäätyyn ja että 2/3 kaupunkien wäestöstä sai tyytyä 25 äänen ääniasteikkoon ja 800 Smk. sen sijaan, waikka ainoastaan 10 % työwäestöstä pääsee 1,000 Smk. wuosituloihin; että maalaiswäestön 2 miljoonasta noin 100,000 eli

tuskin 5 0/0 walitsi edustajia wälillisesti talonpoikaisjäätyyn.

1882 vuoden waltioapäiwillä tekivät Suomen säädyn anomuksen waltioapäiwäjärjestyksen muuttamisesta äänioikeuteenkin nähden. Hallitus antoikin esityksen 1885 vuoden waltioapäiwille, jossa ehdotettiin 800 mt. sensus, korkein äänimäärä 25:ksi ja poisjuljettawaksi äänioikeudesta ainoastaan naiset, wapaasukuiset ja papit, sotilaat, palkolliset sekä kunnallisweronja suorittamattomat. Mutta kiwaaitten otteuttien perästä tämän wanhokkainen esitys säätynen yhtelässä istunnossa (plenum plenorum'issa) hylättiin. 1894 vuoden waltioapäiwillä esitettiin useampia anomuksia äänioikeuden laajentamiseksi, mutta lakivaliokunta ilmoitti, ettei se ole ehtinyt tutkia asiaa eikä aikakaan muka ollut sopiwa tämmöisille uudistuksille, jonka tähden anomukset olisimat hyljättäwät; mikä tapahtuikin. Mutta tämä weruke ei auttanut; seuraawilla waltioapäiwillä w. 1897 tulwimalla tulwi anomuksia tästä asiasta, niin että säädyn saimat kun saiwattin yleisillä sanoilla lausutun anomuksen toimeen, että äänioikeus laajennettaisiin ja tarhemmin määriteltäisiin. Kuten jokainen tietää, oli tämmöinen hallituksen esitys esillä tämän vuoden waltioapäiwillä. Mutta niinkuin w. 1894 ei nytkään ollut sopiwa aika asian ratkaisemiseen: laillisia oloja ei maasja wallinnut. Myönnettäköön empimättä, että eduskunta oli täysin oikeutettu käyttämään työlakkoakin ja werojenkieltoa, kuten 1860-luwulla Unkarisakin tehtiin, pakoittaakseen hallitusta laillisten olojen palauttamiseen. Mutta kun ei sittäkään laillisia oloja saatu, ei Suomen kansan eduskunta ollut millään tapalla oikeutettu jättämään ratkaisematta koko suuren kansan elinkehymystä, äänioikeusasiasia, sitä asiaa, joka enemmän kuin mikään muu olisi tukenut koko kansamme olewasjaloa ja erinomaisessa määrässä lisännyt saman kansan wastustuskykyä. Nyt tuo pieni kermaluokka seisoo yksin sen

jiiaan, että äänioikeuden suomalaisella kansan sywille riweille Suomen kansa olisi seisonut kuin yksi mies kaikkea sortoa vastaan.

Ei tarvitse wähhätkään epäillä, että seuraawilla waltiopäiwillä, jolloin äänioikeusasia taas tulee esille, se wastustajien puolelta hylketään yhteen täydellisen eduskuntauudistuksen kanssa kaikki tahi, jos tahdotaan käydä oikein kansanwaltailta, yksikamarijärjestelmäksi. Mutta minä kehoittamalla kehoitan työwäkeä ja kansan sywiä riwejä: älkää tarttuko tähän koukkuun. Jättäkää kerrassaan kaikki houreillut kaikki ja yksikamarijärjestelmästä, jotka kyllä näyttävät kauniilta, mutta jotka waan wiiwyyttävät wälttämätöntä uudistusta ehkä 10—20 vuotta. Yksikamarijärjestelmä, jota nythään wallitsee ainoastaan kolmessa siwistysmaassa on toisetki hywin kaukainen ihanne ja aateli ynnä papisto muodostawat meillä nyt jo parempaakin ylähuonetta kuin jonkunlainen ylähuone tawallisen mallin mukaan. Ensin siis ilman werukkeita ja wiiwyytystä porwaris- ja talonpoikaissäätynen kansanwaltiaistuttaminen ja sitte wasta eduskuntalaitoksen täydellinen uudistus. Mikäämme kannattako mitään kauniita werukkeita.

Me tahdomme edelleenkin tarmokkaasti waihtua lailisten olojen palauttamiseksi, mutta — muistakaamme se — nyt on äänioikeusasia ehdottomasti asetettava ensi sijalle! Ei mitään tinkimistä tässä suhteessa! Se, jota ei suostu yleiseen ja yhtäläiseen äänioikeuteen, se olkoon Suomen työwäen suoranainen wastustaja, waiikka hän muuten puhuisikin enkelien kielellä! Työläiset, älkää unohtako tätä!

Mutta ennen kaikkea älkäämme unohtako, että jokaisen uudistuksen toteuttamiseksi waaditaan työtä, uupumatonta työtä! **Ensi waltiopäiwillä** on äänioikeusasia ajettava loppuun, mistä hinnasta tahansa ja sitä warten on ryhdyttävä mitä tarmokkaimpiin toimenpiteisiin, jotka kerrassaan htyöwät maahan ja murtawat kaiken wastuksen.

Ensi tulee waltiopäiwillä rauenneen äänioikeusasian johdosta toimeenpanna yli maan suuria kansakokouksia, joissa tästä kysymyksestä tehdään tulevaisuuden varalle päätöksiä. Ja agitatioonin hyväksi tässä asiassa on rahankeräyksiä mitä suurimmalla innolla toimeenpantava. Ensi waltiopäiwien aikana, jolloin asia päätetään on ainakin 50,000:n ihmisjoukko asetettava vastaan ottamaan waltiopäiwämiehiä, kun he päätöksestä palaawat.

Toiseksi owat, kuten Ruotsisjakin tapahtui w. 1893 ja 1896, aikaansaatawat tavalliset kansanwaltiopäiwät, joihin edustajat walitaan yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden perusteella. Nämä waltiopäiwät, jotka olisimat kutsuttawat kokoon vuoden kuluesja, panewat myöskin suuren ääntenkeräyksen wireille.

Sitten on myöskin n. s. yleinen lakko niissä ammateisja, jotka tuntuwammin, waihuttawat yleiseen liikkeeseen, otettava wafawan hartinnan alaiseksi, jiksi aikaa, kun ensi waltiopäiwät yleisestä äänioikeudesta päättäwät. Mutta jotta tämmöisestä suurlakosta voitaisiin puhua, on ammattijärjestö lujitettava ja yleinen ammattiyhdistys hallinto toimeen saatava aiwan kohta, joka keskipisteestä tätä ammattijärjestöä kehittää.

Hallituksen tulee myöskin wiipymättä wahwistaa taikki raastuwankokousten kautta pyhdytyt parannukset äänioikeusoloisja ja uusia raastuwankokouksia sitä warten pidettävä. Sillä muuten on pelääminen, että ensi waltiopäiwille liian monesta kaupungista walitaan waan rutiwanhokillisia edustajia. Niinikään tulee hallituksen mitä pikemmin palauttaa laillisuus koko laajuudessaan, ettei äänioikeuden wastustajille jäisi ainakaan tämä keppi hewonen, waan ainoastaan edustuman täydellinen uudistus.

Parasta on, että työnsä äänioikeusasian ajamisessa etupäässä luottaa omaan voimaansa. Rowin vastus tulee koitumaan vanhoillisesta ruotsalaispuolueesta. Mitä siltä taholta on odotettava näyttäwät esim. herrojen Heimbergerin ja F. Heifelinkin porwarisäädöyssä esittämät lausunnot viime waltiopäiwillä ja hra Grotenfeltin aate-lissa. Ja vielä paremmin käy eräästä w. 1903 julaistusta vanhoillisruotsinmielisestä julkaisusta selwille, mitä työwäen sopii toiwoa tältä murkkakunnalta (siv. 63): „näyttää sel-wältä, että suoranainen liittyminen työwäenpuolueeseen sen erittijine waltiollisine tarkotuksineen ei sowellu yhteen jäse-nyyden kanssa ruotsalaisessa puolueessa“. Tojin owat muutamats, kuten hrats von Born, Aug. Nybergh ja G. Schybergsson hiukan suopeampia äänioikeusasian suhteen, mutta tuskin pääsivät voitolle. Wariinaiiset nuorruotsa-laiset ja työwäenasian suosijat, kuten esim. Iwar Heitel, G. Schauman, G. Mattsson, H. Summerus, U. Mörne owat enemmän tai vähemmän äänioikeusreformin puolella. Sa-maa tähtyy myös sanoa suomenmielisestä hallituspuolueesta (herrat Danielsson, Alin, Hynen y. m.), oltoon syy mikä tahansa. Jonkunlaista poliittista wiisautta se on kaikissa tapauksissa, että ajoissa, kuten Englannin konferwatiiwien joukossa, tiedetään antaa perää ajan vaatimuksille. Nuor-suomalainen puolue on, kuten jokainen radikaalinen porwa-rispuolue, suuresa määrin taipuwainen yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden myöntämiseen — muistettakoon herrojen Ing-manin, Mikkolan ja Ståhlbergin lausunnot —, mutta tä-män puolueen on ainakin tässä tyhjymyksessä jyrkästi asetuttawa erilleen vanhoillisruotsalaisesta ryhmästä; muu-ten ei kansa siitä wälitä. —

Kokemus, esim. Ruotjista, Norjasta y. m., omasta maastammekin, on osoittanut, että äänioikeuden wastusta-jat saawat tehdä suurempia myönnötyksiä, mitä enemmän uudistusta wiivytetään. Ensi waltiopäiwiiin ei ole pitkä

aika, mutta sifsi ehti afiamme wiefä enemmän tyfpyä. Ja filloin tulee kanfan fywien riwien pafoittaa wastustajat myöntymään yleifen ja nyhtäläifen äänioifeuden fäättämiifeen. Sywät riwit owat nyt jo niin fuutuffifsaan wiiwytykfeftä, (fen tiedän, kun eri kaupungeifsa olen ollut läfnä tämmöififjä kokouffifsa) että on puhuttu kiwiftä, mutta wiha wastustawia edusmiehiä wastaan woi aiwan helposti enfi waltiopäiwillä, jos yleinen ja nyhtäläinen äänioifeus fuorastaan hylätään, käydä niin waltawaffi, että Suomen kanfan edusmies ehkä tarwitfee pansfari-paitaakin jotakin hurjiftunutta nyhtiöpäättä wastaan. Kuka ottaa filloin edeswastuun päällefjä?

Suomen kanfan fywät riwit! Minoaftaan yleifen ja nyhtäläifen äänioifeuden kautta woiitte kohottaa omaa tilaanne woiitte kohottaa lapfienne, lastenlapfienne ja koko kanfanne tilaa. Afianne on oikea. **Ei tinki mistä wä hääkään** Wastattkoot tämän oikean afian wastustajat feuraukfifta! Jollei yleiftä ja nyhtäläiftä äänioifeutta faawuteta enfi waltiopäiwillä, faamme fitä ehkä odottaa tuomiopäiwään faakfa. **Mutta me odotamme ainoaftaan enfi waltio-päiwiin faakfa — ei päiwäätkään feu faudemmin.** Eläköön yleinen, fuoranainen ja nyhtäläinen äänioifeus Suomessa!

Mikä on pääasia?

(Puhe pidetty Kuopiossa 4/6 ja Oulussa 24/6 1905.)

1848 vuoden vallankumous Ranskassa syntyi siitä, että hallitus ei tahtonut suostua minkäänlaiseen äänioikeuden laajennukseen. Ja sen mainingit ulottuivat useampiin muihinkin maihin, myöskin Saksaan. Siellä säädettiin melkein yleinen ja yhtäläinen äänioikeus, mutta jo seuraavina vuosina pääsi taantumus vallalle aina vuoteen 1858, jolloin Wilhelm, myöhemmin Saksan ensimmäinen keisari tuli Preussin hallitsijaksi. Silloin taas joku „uudemman ajan“ tuulahdus ja vapaamielisyhden puolueen merkitys kasvoi. Mutta tämä ei kestänyt monta vuotta. Preussin hallitus rupeesi puuhaamaan uutta sotajärjestelmää ja vaati siihen uusia veroja eduskunnalta. Hallituksen ja eduskunnan väli rikkoutui auttamattomasti, kun jälkimäinen asetui jyrkästi kieltäwälle kannalle. Eduskunta wäitti, että hallituksella ei ollut mitään oikeutta tämmöiseen sotajärjestelmän säätämiseen wastoin eduskunnan tahtoa ja ilman sen myöntymistä. Riita vapaamielisten eli perustuslaillisten käsityksen mukaan ei ollut muuta kuin riita paremmasta oikeudesta.

Silloin astui taistelutantereelle Saksan suuri työväen-agitaattori Ferdinand Lassalle. Hän wäitti empimättä esitelmäsjään „Ueber Verfassungswesen“ (waltiomuotojen luonteesta), että jofainen waltiomuoto riippuu asianomaisista waltajuhjeista, että „waltiomuotokäsennykset eiwät ole oikeudentyhsennyksiä, että todellisuudessa tämmöisissä asioissa vielä oikeus on sama kuin walta ja että

huutaminen: „hallitusmuoto on vaarassa“ ei auta, jos ei ole olemassa vastaavia voimia sen tukemiseksi. Ja toisessa puheessaan „Was nun?“ (Mitä nyt) hän esittää mihiin keinoihin olisi ryhdyttävä, jotta nämä kansalliset voimat kasvaisivat: keinot ovat muka toiset Englannissa, toiset Saksassa j. n. e.

Saksallisen väite herätti ääretöntä huomiota. Saksan perustuslailliset kiljuivat vihasta, waikka Saksalle ei ollut lausunut muuta kuin mitä jokainen reaaliolitikko oikeaksi tunnustaa ja waikka hän ei suinkaan ollut sanonut eikä tahtonutkaan sanoa, että tuo tosiasia on hyväksyttävä ja niinkuin sen olla pitää. Mutta seuraus tästä hyökkäyksestä Saksalle vastaan oli se, että hän wieraantui perustuslaillisista yhä kauemmaksi. Ja työtäki itse teki samoin wapaamielisten ymmärtämättömän käntöksen johdosta yleensä. Siihen asti oli työtäki enimmäkseen käynyt hallituksen wastustuspuolueen, wapaamielisten wanawedesjä: se oli kuten Saksalle itse sanoo „der selbstlose Chor und Resonanzboden der Fortschrittspartei“ (edistyspuolueen waatimaton kööri ja kumupohja). Mutta itsenäisyyden oireita oli jo olemassa. Työwäestö pyysi ensin päästä wapaamielisten „kansallisyhdistyksen“ jäseniksi; siihen wastattiin näiden puolelta, että työwäestö on katsottawa sen „kunniajäseniksi“ ja kun ehdotettiin äänioikeusolojen korjaamista kansanwaltaisempaan suuntaan — hallitus oli näet muuttanut yleisen äänioikeuden — Preussissa wieläkin wallitsewaksi ylen rahawaltaiseksi kolmiluokkajärjestelmäksi —, niin enemmistö oli sitä mieltä, että tämä kysymys ei ollut polttawa: olihan tuo wanhoillinen eduskunta pontewasti wastustanut hallitusta. Silloin loppui työwäestön kärjwällisyys. Se päätti asettua aiwan itsenäiselle kannalle, kun se selwään huomasi, että wapaamielisten tarkoitus oli perustuslaillisessa kysymyksessä känttää könhälistöä ainoastaan sen werran kuin heidän omat luok-

kaedut waatiwat: köyhälistö sai kyllä hakea kastanjat tules-
ta, siinä kaikki; waiwastaan se ei saisi sen enempää. Saksan
proletariaatti päätti nyt kokoontua yleiseen kokoukseen asiain
tilasta neuwottelemaan. Mutta tätä yleistä kokousta wastusti-
wat wapaamieliset jyrkästi. Heidän äänenkannattajansa julisti:
„juuri nyttyään on työwäen liike sopimaton, jos sillä yleensä on
joku vaikutus, woi se waan olla wahingollinen. Me elämme
mitä totisimman waltiollisen taistelun aikana, meidän wal-
tioelämämme on kowasti uhattu; nyt tulee kaikkien, jotka
pitävät uskollisesti kiinni waltiomuodostamme, yhtyä mitä
woimakkaimmin wastustamaan wastustajien hyökkäyksiä.
Työwäestön tulee käyttää koko woimansa yhteen suureen
päämaaliin, joka on koko kansan sydämmellä, nimittäin hen-
kiseen taisteluun waltiomuodosta“. Tämä kuului sangen
hywältä ja otolliselta; itäwä waan, että iskeittäisyys koko
alastomuudessaan loistaa tämän tosiaan kauniin werhon
takana. Saksan työwäestö pani sen takia tuumansa kaikista
näistä waroituksista huolimatta toimeen. Ja Lassalle käwi
kirjoituksellansa „Offenes Antwort-Schreiben“ alkaneen liik-
keen etunenässä. Tässä kirjoituksessa, josta Saksan nyt
niin mahtawa työwäenliike on saanut ensimmäisen alkunsa,
hän mahtawin kaunopuheliain sanoin toitottaa työwäes-
tön korwiin, että sen tulee muodostua itsenäiseksi, waltiollis-
eksi puolueeksi ja asettaa yleisen, yhtäläisen ja suoranaisen
äänioikeuden tämän puolueen periaatteelliseksi tunnussanaksi
ja sotalipuksi“. Ja Lassalle huutaa Saksan — ja kaikkien
maitten — työwäelle: „yleinen ja suoranaisten äänioikeus
ei ole waan teidän waltiollinen, waan myöskin teidän yh-
teiskunnallinen perusohjeenne, kaiken sosiaalisen awun perus-
ehtona. Se on ainoa keino, millä woi parantaa työwäes-
tän aineellista tilaa Järjestyä laillista ja rauhal-
lista, mutta wäsymätöntä, yhtämittaista agitatioonia warten
yleisen ja suoranaisten äänioikeuden saawuttamiseksi. Siitä
tuofiosta asti, jolloin liitosjamme on 100,000 työmies-

tä, on se jo olewa valta joka jokaisen täntyy ottaa lu-
kuun. Sewittäkää tämä huuto joka tehtaaseen joka kylään,
joka mökkiin. Wuodattakoot kaupunkilais työmiehet for-
keampaa tietoa ja siwistystänsä maalaistyöväestöön.
Puhukaa, keskustelkaa kaikilla, joka päivä lakkaamatta,
herkeämättä rauhallisissa julkisissa, kuten yffityksissäkin ko-
kousissa yleisen ja suoranaisen äänioikeuden wälttämättö-
myydestä. Mitä enemmän teidän äänenne miljoonittain
kaiuu, sitä wastustamattomaksi käy sen paino. Perustakaa
kasvoja, joihin jokaisen tulee maksaa osuutensa. Perustakaa
näillä kasvoilla, jotka huolimatta osuukfien pienuudesta muo-
dostawat agitatioonitarkeitukfja warten suuremموisen ra-
hallisen woiman lentokirjasia. Palkatkaa näillä
waroilla agenteja, jotka wiewät hymärtäwäisyhttä maan
joka sopuktaan, tunkeuwat tällä huudolla jokaisen työnteki-
jän, jokaisen mäkitupalaisen, jokaisen peltomiehen sydämmeen.
Maksataa näistä waroista korwausta semmoisille työmiehille,
jotka tämän toiminnan kautta owat kärsineet wahinkoa ja
wainoa. Uudistakaa joka päivä tätä samaa, uudistaen
tätä samaa, aina tätä samaa! Jota enemmän sitä uudis-
tetaan, sitä enemmän se lewiää, sitä mahtawammaksi kas-
waa sen woima. Käytännöllisen menestyksen
koko taito on siinä, että joka kerta kootaan koko woima
yhteen kohtaan — tärkeimpään kohtaan eikä katfota
oikeaan eikä wajempaan. Mikä katfota oikeaan eikä wa-
jempaan, olkaa kuuroja kaikelle, jonka ei ole yleistä ja suo-
ranaista äänioikeutta tahi on sen yhteydessä ja siihen joh-
dattaa Jos 88—96 % koko wäestöstä käfittää
yleistä äänioikeutta watsakfysymykseksi ja lewittää
sitä watsan lämmöllä koko kansallisruumiiseen — ol-
kaa huoleti, ei löhdy sitä woimaa, joka kauan woiji tätä
wastustaa. Tämä on se merkki, jonka teidän tulee pystyt-
tää. Tämä on se merkki, jossa te voitatte.
Teillä ei ole mitään toista!

Suomen kansa on jekin taistellut taistelunsa ijältä perittyjen oikeuksien puolesta. Ja jokainen, jonka silmät ovat olleet auki, on nähnyt, että oikeus aina vielä on sama kuin valta.

Mitenkä voi Suomi tulla voimakkaammaksi? Emme voi nyt ottaa lukuun kanuunoja ja muita murhaaseita. Suomen kansa voi tulla voimakkaammaksi pääasiallisesti siten, että koko kansa saa ottaa osaa yleisten asioiden määräämiseen ja isänmaan menestyksen luomiseen tehokkaalla, aktiivisella tavalla. Ja se tapahtuu etupäässä yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden luomisella kaikille täysi-ikäisille kansalaisille ilman eroitusta. Oikeuksia kaikille, ei waan welvollisuuksia ja warsinkein kansallisuuden kallein aarre, yleinen ja yhtäläinen äänioikeus kaikille!

Valtiopäivät, „kansan eduskunta“, ovat koettaneet puolustaa kansan oikeuksia. Mutta tämä eduskunta ei olekaan kansan eduskunta, waan ainoastaan muutamien harvojen etuoikeutettujen kansalaisten eduskunta. Olkoon tämä selwänä ainakin Suomen köyhälistölle! Ja älköön tuo pieni joukko rohjetko nimittää itseänsä Suomen kansan eduskunnaksi! Häwetkööön toki! Kansan suuri, valtava enemmistö ei ole tätä eduskuntaa walinnut, tämä kantajoukko ei milloinkaan tule tunnustamaan semmoista rahawaltaisten joukkiota „Suomen kansan“ edustajaksi. Raitwottafoon tätä wäitettä vastaan niin paljon kuin tahdotaan, ei se siitä muutu. Se on sittekin tosi ja tosi ei tulesakaan pala, „loistawalla otfalla“ seisoo aina totuus tyynenä kaikfia parjaajia vastaan!

Eduskunta on puoltanut oikeuksiamme. Hywä! Mutta se ei ole hankkinut sitä, mitä Kasalle waati, oikeuksien tukemiseksi. Se tekee kuin perustuslaidit Preussissa. Se huuttaa oikeuksia, mutta se ei hanki valtaa. Ja valta on meillä yleinen, suorainen ja yhtäläinen äänioikeus.

Ei ole laillisia oloja maassamme. No niin! Sen tafia on jarrutus pantawa toimeen waltiomuodon suojelemiseksi. Hywä! Mutta waltaa tarwitaan myös. „Missä tämä ristiriita on olemassa“, sanoo Lasfalle, siinä on kirjoitettu waltiomuoto — ei mitään Jumala eikä mitään huuto woi sitä auttaa — auttamattomasti hufassa!“ Ja walta on meillä, toistan sen wielä kerran yleinen, suoranainen ja yhtäläinen äänioikeus.

Nateliston ja porwariston päätös wiime waltiopäiwillä oli sen tafia **waltiollinen tyhmyys**. Sillä kun he eiwät tahtoneet hankkia woimaa tukemaan kansan eduskunnan ja itse kansan waltaa, **pettivät** he isänmaansa ja kansansa. Se tulee olemaan historian lahjoamaton tuomio.

Mutta se ei ollut ainoastaan waltiollinen tyhmyys, waan se oli waltiollista itsekkäisyyttä, tahallista luokkaegoismia. Oman maan ja oman kansan waltiollista ahdinkotilaa käytettiin nähtävästi keppihewojena äänioikeuden syrjäyttämiseksi, omien luokkaetujen tukemiseksi. Yleisen äänioikeuden wastustajat eiwät enää 20:llä wuosijadalla Kristuksen syntymisen perästä kehtaawastustaa sitä, waan käyttäwät kaikenlaisia werukkeita, asian lykkäystä, eduskunnan täydellistä uusimista ja koko kansan waltiollista ahdinkotilaa.

Ja laillisten olojen palauttaminen ei ole, totta tosiaan muuta kuin weruke, sillä jokainen reaalipolitiikko tietää, että, mitä laillisemmiksi olot maassa käywät, sitä suuremmaksi kaswaa yleisen äänioikeuden wastustajien wastustus, sitä vähemmin on yläluokka päästynään pälkähästä halukas luowuttamaan mitään „walmartansa“. Mutta kun yläluokka on hädässä, silloin se hakee turwaa alaluokanfin riweistä, mutta päästynään wapaammille wejille, se ei anna sille mitään tästä awustuksesta.

Totuuden nimesjä täntyy myöntää, että se on äänioikeuden laajentamiselle meillä suuri etu, että hallitus on

työstä tai toijesta ajettunut sen suhteen suopealle kannalle, jos kohta sen ehdotus ei ole kyllin pitkälle menewä. Ja sängen merkillinen seikka on, että muutamat hallitusta lähellä seisowat miehet, kuten esim. hra Danielsson, waltio-päiwillä owat puolustaneet jotentin pitkälle käywää reformia tässä suhteessa. Mitä hullunkurinen wastakohta ja samalla mitä häpeä: „hallitus ehdottaa äänioikeuden laajennusta, sitä lähellä seisowat miehet sitä puolustawat ja „kansan eduskunta“ hylkää kansan wallan laajentamista! O tempera, o mores! Ei mitkään muu asia todista niin selwästi, että meiltä puuttuu todellinen kansan eduskunta kuin tämä yffsinkertainen tosiasia. Semmoisten kansan edustajain pitäisi oikeastaan seisoa julkkisella paitalla häpeämässä eikä kutsua itseänsä „kansansa perustuslaillisiksi puolustajiksi“. Mitä ironia!

Tämä on suoraa, peittelemätöntä puhetta! Mutta Dasalle oli siinäkin oikeassa, kun hän wäitti, että mahtawin walttollinen ase on suora peittelemätön puhe, kuinka asia oikeastaan on. Ja niin täytyy yleensä tehdä, „waikka aina on odottaminen „kansanwartijoiksi“ luotujen loppumatonta filjuntaa.

Suomen köyhälistö! Utkaa arastelko! Tehkää aimo ryntäys kaikkia niitä vastaan, jotka tahtowat ryöstää teiltä teidän kallisarwoisimman aarteenne! Yhtykää empimättä kaikkiin niihin, jotka kannattawat yleistä ja yhtäläistä äänioikeutta — muusta huolimatta. Se on nykyään tärkein asianne. Kaikki muu seuraa sitte tästä oikeudesta: se, mikä on saatu, pysyy paremmin käsissämme ja woimme paljoa suuremmalla todennäköisyydellä saada lisääkin, kun koko kansan todellinen eduskunta sitä waatii ja koko kansa harrastaa isänmaan edistystä.

Yleinen äänioikeus ylipäänsä tekee kaiken kehityksen tajajiseksi ja estää wäkiwaltaisuuksia eri kansanluokkien harrastuksissa. Se ei ole muuttunut eikä muuta waltiota

proletaariseksi, mutta se on tulevaisuuden proletaarisen valtion ehdottomana edellytyksenä. Ja turhaan on sitä vastaan väitetty sitä ja tätä. „Yleinen ja suoranaisten äänioikeus,“ sanoo Lassalle „työväenohjelmassaan“, on ainoa keino, joka itsestään taas psyyhisesti tasoittaa ne hairahdukset, joihin sen väärin käyttäminen satunnaisesti on johtanut. Se on keihäs, joka itse parantaa ne haavat, jotka se on istenyt. Ujan pitkään ei muu voikaan yleisen ja suoranaisten äänioikeuden wallitesja olla mahdollista, kuin että walittu edustunta on sen kansan tarkka kuwastus, joka sen on walinnut.

Kansan täytyy sen takia aina pitää yleistä ja suoranaista waalioikeutta wälttämättömänä waltiollisena taistelukeinona, kaikkein perusteellisimpänä ja tärkeimpänä waatimuksenaan.“

Ja kun meilläkin on saatu yleinen, suoranaisten ja yhtäläinen äänioikeus säädystä ja suwusta riippumatta, silloin on meidänkin tulevaisuutemme taattu.

„Oletteko te milloinkaan korkealta wuorelta nähneet auringon nousua?“

Purppurareunus panee äärimmäisen taiwaanrannan punaisiksi ja weriseksi, ilmoittaen uuden walon tuloa, sumut ja pilwet lähtewät nopeasti liikkeelle, kasaantuwat kofoon ja heittäntywät aamurusoa vastaan, peittäen hetkeksi sen säiteitä — mutta ei mikään maallinen woima voi estää itse auringon wikaista ja majesteetillista nousua, joka tuntia myöhemmin kofe maailmalle nähtyänä, heledsti loistawana ja lämmittäwänä seisoo taiwaan kannella.

Mitä tunti on jokaisen päivän luonnontuwaamosja, sitä on yksi tai kaksi wuosikymmentä tuossa maailman historiallisen auringonnousun wielä paljo suuremmissemmassa näytelmässä!“

5inta 20 penniä,

Duolet voitosta äänioikeus-
rabastolle.